

Skyltpolicy

Älvkarleby
kommun

SKUTSKÄRS CENTRUM

• • 19 • 82 • •

Innehåll

SKYLTPOLICY FÖR ÄLVKARLEBY KOMMUN	4
Inledning	4
Vad är en skylt? När behöver den tillstånd?	5
Ledord för bra skyltning!	6
Snabba svar!	7
Vilken typ av skylt är det?	7
Var vill du sätta upp din skylt?	7
Särskilda typer av skyltar	8
Samordnade skyltar	8
Pylonskylt, Skyltmast	8
Skyltfönster	8
Affisch	8
Byggplatsskylt	9
Affischtavla	9
Vepa/ Banderoll	9
Flaggor	9
Allmänna riktlinjer	10
Särskilda riktlinjer	12
Skutskärs centrum	12
Älvkarleby kommuns infarter	12
Handels- och industriområden	13
Bildväxlande skyltar	13
Placering av skylt	14
Gatupratare och varuskyltning	15
Bygglov och andra tillstånd	16
Markägarens (fastighetsägarens) insatser	17
Tillsyn och olovlig skyltning	17
Att ansöka om bygglov för skylt	18
Lagstiftning	20
Plan- och bygglagen (PBL 2010:900)	20
Plan- och byggförordning (PBF 2011:338)	20
Väglagen (1971:948)	21
Lag med särskilda bestämmelser om gatuhållning och skyltning (1998:814)	22

Skyltpolicy för Älvkarleby kommun

Skyltpolicyn har tagits fram av Samhällsbyggnadsförvaltningen i ett samarbete mellan Bygg- och miljöavdelningen samt Tekniska avdelningen. Arbetet påbörjades efter beslut av Samhällsbyggnadsnämndens arbetsutskott som funnit att det fanns ett behov av en policy om hur kommunen ska förhålla sig till ansökningar kring att uppföra nya skyltar – både utifrån kommunen som markägare och hur man ska tolka Plan- och bygglagen. Beslut togs därför att ge förvaltningen i uppdrag att ta fram en generell skyltpolicy för Älvkarleby kommun.

Här nedan kan du läsa en liten inledning om kommunens tankar kring vår Skyltpolicy, och lite allmänt om skyltning. På uppslaget här efter finns sen några snabba svar om vad du måste tänka på när du vill skylta. Längre bak i häftet följer mer ingående redogörelser för dig som vill läsa mer.

INLEDNING

4

Förhoppningen med att ta fram en skyltpolicy är att få en bra dialog mellan näringsidkaren, markägaren, skylttillverkaren och Samhällsbyggnadsnämnden när man vill sätta upp en skylt för sin verksamhet.

Skyltpolicyn beskriver de mål kommunen vill uppnå samt klarlägger lagstiftning och gällande regler för skyltning i Älvkarleby kommun. Dokumentet ska också vara vägledande och fungera som ett stöd för bygglovshandläggaren i avvägningen mellan olika intressen och vid utformning av skyltar.

Olika former av skyltar och reklam är en naturlig del av vår småstadsmiljö. Det är viktigt för affärsinnehavare och andra företagare att få synas. Skyltar fungerar även som information för våra invånare och besökare som behöver orientera sig i kommunen. För att vår livsmiljö ska kännas attraktiv är helhetsintrycket avgörande och våra skyltar är en stor del av det första intryck som ges.

Skyltningen ska formas till den verksamhet den företräder och enkelt och tydligt signalera det unika. En väl utformad skylt bidrar till att framhäva kommunens gaturum och kan många gånger betraktas som ett konstnärligt inslag. En omsorgsfull skyltning ska berika småstadsmiljön och därmed välbefinnandet och attraktiviteten att vistas där.

När en skylt ska placeras på en fasad är det främst byggnadens arkitektoniska uttryck som avgör hur skylten ska utformas. Samordnad skyltning är ett bra sätt att skapa ett lugnt och inbjudande intryck. För många olika färger, former och intryck orsakar visuellt buller i vår

Foto: Susanne Gustafsson

livsmiljö och det kan vara svårt att urskilja det enskilda budskapet. Utformning och placering av skyltar och reklam är avgörande för om budskapet ska upplevas som positivt eller negativt. Skyltar kan och ska vara inbjudande snarare än att medverka till att du "stänger av" dina sinnen. Idag finns oändligt många varianter på skyltar och det är endast fantasin som sätter gränser för vad som är möjligt.

Att hitta en bra balans mellan gaturum, byggnadens fasad och skyltens utformning är inte alltid en lätt uppgift. Du kan alltid kontakta oss på Samhällsbyggnadsförvaltningen när det gäller frågor om utformning och vilka regler som gäller i det område där du vill sätta upp din skylt.

VAD ÄR EN SKYLT? NÄR BEHÖVER DEN TILLSTÅND?

En skylt är en anordning som förmedlar ett budskap, oftast för verksamhet, vägvisning eller information.

Ytterst avgör rättstillämpningen vad som är att betrakta som skylt. Man kan av denna dra slutsatsen att följande inte är bygglovpliktiga skyltar:

- vägmärken enligt trafikförordningen
- tillfälligt uppsatta skyltar för auktion eller dylikt (dvs. skylt som endast står uppställd under den tid ett kortvarigt arrangemang pågår)
- valaffischer under kampanjtid
- text och symboler med mera som klistras upp i en mindre del av ett fönster.

Skyltar är bara bygglovpliktiga inom detaljplanelagt område. Utanför sådant område kan dock andra tillstånd fordras, t ex enligt väglagen.

Lösa affischställ är inte bygglovpliktiga, men fordrar tillstånd från polis och markägare (ofta är kommunen markägare). Affischering på byggnader, elskåp, lyktstolpar m m är inte tillåtet utan tillstånd från polis och markägare.

Markägaren är alltid ansvarig för vad som händer inom fastigheten. Även om någon annan, t ex. hyresgäst, sätter upp en skylt utan bygglov är markägaren ansvarig. Påföljder får oftast markägaren betala.

Du måste alltid ha markägarens tillstånd att sätta upp eller anordna en skylt. På offentlig plats krävs alltid polistillstånd, även för skyltar som inte behöver bygglov.

Om du är osäker på vad som gäller för just din skylt, kontakta gärna oss på Samhällsbyggnadsförvaltningen!

LEDORD FÖR BRA SKYLTNING!

6

Foto: Susanne Gustafsson

SNABBA SVAR!

- VAD MÅSTE JAG TÄNKA PÅ NÄR JAG VILL SÄTTA UPP EN SKYLTT?

Foto: H, norriden.blogspot.se Illustrationer: Microsoft Office ClipArt

- Vilken typ av skylt är det?

Gatupratare

- Normalt inget bygglov
- Tillstånd av markägare krävs
- Ev krävs tillstånd av polisen, eller länsstyrelsen
- Tänk på trafiksäkerheten och tillgänglighet
- Placeras inom en meter från husfasad
- Gör just din skylt till ett vackert tillskott i närmiljön!

Se sidan 15.

Varuskyltning

- Lika som för gatupratare

Större skylt eller permanent skylt

Se sidorna efter den här.

- Var vill du sätta upp din skylt?

Finns det en detaljplan där du vill ha din skylt?

- Då kan den kräva ett bygglov.

Se sidan 8-9, 18.

Vill du ha den intill en väg?

- Då måste du söka tillstånd hos *länsstyrelsen* när det är Trafikverkets väg. Är vägen kommunens kontakta *Tekniska avdelningen*. Tillhör vägen en *vägförening* — kontakta den.

Se sidan 22.

Vill du ha den på allmän plats (trottoar, parkering, väg, park, torg osv.)?

- Då måste du även söka tillstånd av *polisen*.

Finns det många andra skyltar där du vill sätta upp din skylt?

- Då kan det bli så att du inte får lov eller tillstånd tills ni har samordnat era skyltar.

Se sidan 8.

- Ring gärna och fråga oss när du är på G, så hjälper vi dig!

- Kom ihåg att du *alltid* måste få tillstånd av markägaren (fastighetsägaren heter det i lagen) innan du sätter upp din skylt!

SÄRSKILDA TYPER AV SKYLTLAR

Samordnade skyltar

Större enstaka byggnader med fler verksamheter kan och bör samordna sin skyltning. Skyltarna ges samma storlek och sammanfogas till en eller fler skyltar på strategisk plats på fasaden. En dialog mellan markägaren, verksamheten och kommunen underlättar att ändamålen uppfylls.

Pylonskylt, Skytmast

Pyloner och skytmaster är fristående, har hög synlighet på långt avstånd och lämpar sig utmärkt för företag som behöver vara synliga på långa avstånd. Pyloner är fristående och höga skyltar som med fundament är nedgjutna i marken. Vid placering intill väg ska skylten placeras utan att innebära fara för trafiksäkerheten.

Skyltfönster

Skyltfönster är en utmärkt plats att sätta en skylt på utan att påverka fasaden, speciellt på äldre byggnader. Foliedekal på skyltfönster bör inte överstiga 20 % av fönstrets yta. Denna typ av skyltning är dessutom bygglovsbefriad. Täcks en större del av fönstret påverkas fasaden och räknas därför som skylt, och är därmed bygglovspliktig. Skylt som sätts i skyltfönster ska följa samma regler som andra skyltar.

Affisch

Affischering på byggnader, elskåp, lyktstolpar mm är inte bygglovspliktiga, men fordrar tillstånd från polis och markägare (i flertalet fall är kommunen markägare). Älvkarleby kommun har ett antal affischtavlor utställda avsedda för evenemangsaaffischering.

Foto: Susanne Gustafsson

Byggplatsskylt

Inom fastigheten kan man utan bygglov ha skylt under byggtiden. Utanför den egna fastigheten krävs ett tidsbegränsat bygglov samt tillstånd från markägaren. Skylten får innehålla information om pågående byggarbete och namnen på de inblandade aktörerna, men ingen reklam av typen "uthyres".

Affischtavla

Större affischtavlor bör endast tillåtas inom storskaliga miljöer, som t ex industri- och verksamhetsområden. Svårplacerade i småskaliga miljöer. Ska inte placeras så att skylten dominerar småstadsmiljön, upplevs som hinder eller skymmer viktiga siktlinjer.

Vepor/ Banderoll

Vepor och banderoller räknas som skylt och är bygglovpliktiga. Budskapet är ofta av kampanjkaraktär eftersom skylten är tänkt att genom intensiv exponering väcka uppmärksamhet och intresse för något särskilt. Skylten är tillfällig i sin karaktär och sitter ofta uppe under en begränsad tid. Dessutom är de stora och iögonfallande i sin utformning och har stor inverkan på småstadsmiljön. Denna typ av skylt innebär en sådan väsentlig ändring av byggnadens fasad som inte kan godtas som permanent åtgärd. Därför beviljas endast tidsbegränsade lov för vepor/banderoller.

Flaggor

Flaggor i allmänhet är inte bygglovspliktiga, men rådgör med Bygg- och miljöavdelningen eftersom Samhällsbyggnadsnämnden kan förelägga om borttagning om de inte passar in i miljön. Små flaggor vid butiksentrén ska placeras minst 2,2 meter från marken till flaggunderkant. Större flaggor är bygglovspliktiga. Vid placering intill väg ska skylten placeras utan att innebära fara för trafiksäkerheten.

ALLMÄNNA RIKTLINJER

God skyltning kan uppnås om utrymme för skyltar, affischer och annan reklam beaktas redan vid utformning av detaljplanebestämmelser och detaljprojektering av byggnader.

Skyltprogram, som bestämmer placering, storlekar, utformning och färg är ett bra stöd i samlade miljöer. Samhällsbyggnadsnämnden kan då bedöma den arkitektoniska och funktionella helheten på ett tidigt stadium.

Läsbarheten hos reklam minskar med mängden skyltar. Antalet skyltar och affischanordningar bör även av stadsbildsskäl minimeras. Vid utbyte av skylt bör krav på upprensning av alltför vild skyltflora ställas, liksom krav på högre eller minst lika god kvalitet på ny skylts utformning. Befintliga skyltar ska efterhand bytas ut mot skyltar som följer policyns intentioner.

Kommersiella reklamordningar *utan anknytning till verksamheten på platsen* bör endast tillåtas i offentliga miljöer typ affärgator, kommersiella områden i övrigt och eventuellt vissa samlingsplatser. Stora krav på estetisk utformning kommer att ställas. I bostadsområden, i parker och på torg är sådan reklam olämplig, och bör tillåtas restriktivt.

Skyltars storlek och placering ska anpassas till människors förflyttningshastighet i utemiljön. Standardiserade skyltformat utan hänsyn till omgivande skala och miljö är inte godtagbara, vilket kan innebära att större affärskedjors skyltprogram inte accepteras utan anpassning.

Målet är att varje skylt lyfter fram sitt budskap med hjälp av arkitekturen, dvs. med hjälp av färgen och materialet på byggnaden, samverkan i gatumiljön, andra skyltar, belysning etc.

Skyltning ska underordnas stadsbild och byggnadens utformning och ålder. Detta innebär att skyltens form, färg och storlek, placering och eventuell belysning ska anpassas till byggnadens och gaturummets mått, fasaddetaljer, material samt färgsättning.

Skylten ska ha lättläst budskap, med lämplig storlek på texten, och ha lättuppfattlig utformning.

Skyltar med reflekterande eller bländande material bör undvikas.

Skyltar ska i princip annonsera verksamheten och endast undantagsvis varumärken.

Uppreping av samma budskap på en skylt i avsikt att göra den större eller längre bör ej tillåtas.

Om många företag finns inom en och samma byggnad bör skyltarna sammanföras till skyltanordning med samordnad utformning (med undantag för mindre entréskyltning).

Belysning av skylt ska anordnas så att den inte bländar gående eller trafikanter, den får inte vara dominerande och inte heller störa kringliggande bostäder.

Reklam på markiser bör undvikas. Ska sådan förekomma är det att betrakta som skylt, vilket innebär att markisen blir bygglovpliktig.

Affischpelare av trekanttyp får inte placeras inom kulturhistoriskt intressanta delar av kommunen. De ska i övrigt endast tillåtas, där de inte inverkar negativt på trafiksäkerhet och stadsbild.

I naturlandskapet och i känslig kulturmiljö är kommersiell skyltning olämplig, och bör tillåtas restriktivt.

Undantagna från skyltning är också miljöer som är viktiga för karraktären på ett område —som parker, torg, träd- och beplantningszoner och i vattenkanten.

SÄRSKILDA RIKTLINJER

Skutskärs centrum

I Skutskärs centrum är det extra viktigt att hitta ett samlat formspråk där skyltar och skyltkonsoler stämmer väl in med såväl stadsbilden som byggnadens egen karaktär. Efterhand som skyltar byts ut i Skutskärs centrum kommer högre krav på att riktlinjerna följs att ställas. Detta kommer att bidra till att stärka Skutskärs identitet och främja prägel av gemytlig småstadskärna.

Helhetsupplevelsen bör stå i samklang med miljöns särdrag och skyltarnas inbördes förhållande. En skylt som "talar högt" konkurrerar inte på lika villkor. Bidra till att få fram hela småstadsmiljön, då får skylten störst effekt på besökaren.

Skyltens form, färg, storlek i höjd och bredd, samt dess placering ska avgöras av husets arkitektur, inte några andra kriterier. Argument av typen "detta är en rikstäckande utformning" är inte ett skäl att frångå detta krav.

Vår förhoppning är att du som planerar att sätta upp en skylt för din verksamhet ser det som en spännande utmaning och strävar efter att hitta det där lilla extra som gör just din skylt till ett vackert tillskott i centrum. Kreativa idéer välkomnas!

Älvkarleby kommuns infarter

Infartsmiljöer till Älvkarleby kommun bör ha en gestaltningsmässigt omsorgsfull skyltning – fri från reklaminslag. Skyltning vid kommunens infarter tillåter endast kommuninformation.

Utmed kommunens infarter och andra trafikleder bör antalet skyltar begränsas till vad som krävs för att besökare och turister enkelt ska finna nödvändig information. Skyltarna bör ges en enhetlig utformning som integreras i den omgivande miljön. Överflödiga och störande skyltning ska inte förekomma.

Trafiksäkerheten ska beaktas. Skyltar ska inte placeras så att de innebär fara för trafiksäkerheten. Trafikverket anser att det är olämpligt med skyltar, som inte hör till trafikmiljön, inom vägens/gatans omedelbara närhet (cirka 50 meter) på grund av att de kan distrahera trafikanten. Detta gäller runt infartsleder och liknande, utan intelligenta bebyggelse.

Antalet skyltar bör också begränsas längs kajer och broar och längs kommunens övriga vattenrum, så att vattenrummets karaktär och skönhet bibehålls.

Foto: Susanne Gustafsson

Handels- och industriområden

I industriområden och handelsområden finns ibland ett särskilt skyltprogram. Ibland finns det reglerat i detaljplanen och ibland har markägaren eller samarbetsförening tagit fram ett eget skyltprogram som godkänts av Samhällsbyggnadsnämnden.

Denna typ av områden är storskaliga och det är mycket bilar som rör sig här. Skyltarna blir oftast större då de ska synas när man kör förbi och det är mycket viktigt att trafiksäkerheten beaktas vid val och placering av skylt.

I dessa områden är det viktigt att samordna skyltning samt att skylta på ett sådant sätt att det inte är en fara för trafiken i området. För industriområden, handelsområden och liknande rekommenderas att särskilt skyltprogram tas fram.

Bildväxlande skyltar

Med bildväxlande skyltar menas här skyltar som ändrar utseende. Det kan vara bildskärmar, rörliga diodskyltar, bakifrånbelysta tavlor med växlande bilder, växlande bilder direkt på en fasad eller annan bakgrund, löpande text med mera.

Bildväxlande skyltar innehåller allmän kampanjinformation, och varureklam som oftast inte har anknytning till verksamhet på platsen.

Enligt Trafikverket kan rörliga bilder och blinkande skyltar utgöra en trafikfara och bör undvikas. Rörliga eller bildväxlande skyltar eller displayer behandlas restriktivt i anslutning till trafikleder. När reklambudskapet inte har anknytning till platsen bör endast platser avsedda för allmän reklam komma i fråga. På dessa platser ställs det dock mycket höga krav på skyltarnas kvalitet.

Bildväxlande skyltar är svåra att anpassa till kulturhistoriska miljöer och byggnader som har arkitektoniska värden och är därför olämpliga. Denna typ av skyltar är svåra att placera och utforma så att de uppfyller plan- och bygglagens krav på lämplighet. De är därför olämpliga i småstadsmiljöer.

Skyltar med skiftande ljusstyrka kan också ge störande ljus in i bostäder. Rörlig belysning i form av t ex strålkastare, likställs med bildväxlande skylt och är olämplig i småstadsmiljöer.

Denna typ av skylt behandlas restriktivt i hela Älvkarleby kommun.

PLACERING AV SKYLTT

För att undvika att människor går in i skyltar, eller att fordon kör på dem, tillämpas riktlinjer för placering. Undantag kan inom rimliga gränser göras för att uppnå lämplig placering i förhållande till byggnadens arkitektur.

Markiser, flaggor och skyltar får inte sättas upp så att de skjuter ut över en gångbana på lägre höjd än 2,20 meter eller över en körbana på lägre höjd än 4,50 meter.

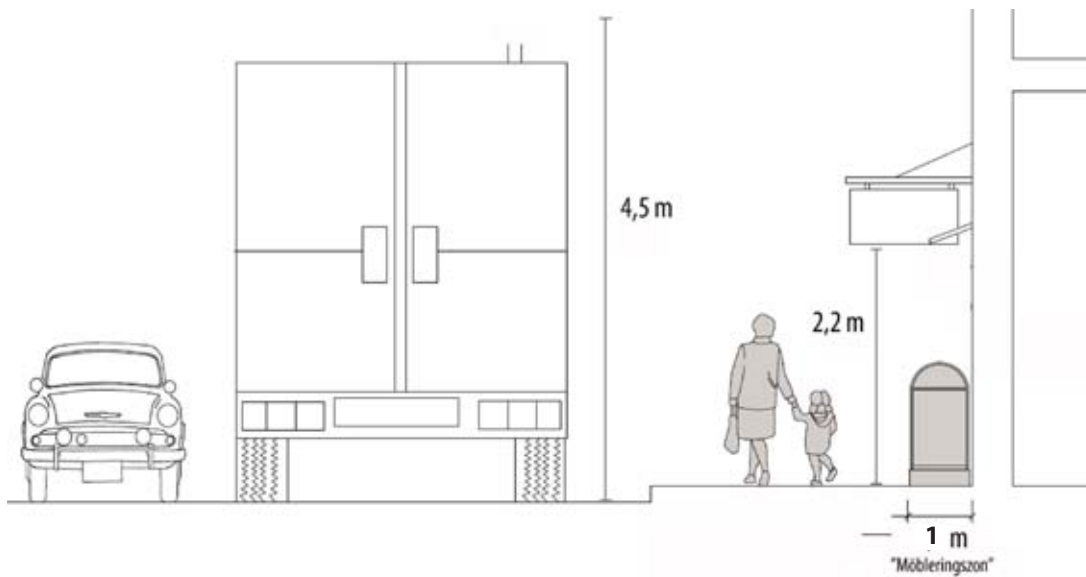

Illustration: Strömstads kommun och Susanne Gustafsson

Fel placering - för nära väg.

Fel placering - mitt i gångbana.

Fel placering - för nära högtrafikerad väg.

Foto: Susanne Gustafsson

Foto: Susanne Gustafsson

GATUPRATARE OCH VARUSKYLTNING

Många butiker i Älvkarleby kommun har en önskan om att få skylta med sina varor på gatan utanför. Det ger ett trevligt inslag i centrummiljön men behöver struktureras så att tillgängligheten inte försämras.

Varuskyltning utanför butik är inte bygglovspliktig, men kräver tillstånd från Polis och Tekniska avdelningen. Mycket omfattande varuskyltning eller permanenta installationer betraktas som fasadändring och är därmed bygglovspliktiga, vilket Bygg- och miljöavdelningen sköter.

För varuexponering och varuskyltning gäller att det är varan som är skylten. Samma förutsättningar som för uteserveringar gällande fri passage skall följas.

Fristående skylt på mark samt skyltning med varor får inte hindra framkomligheten eller utgöra fara. Den är inte bygglovspliktig, men restriktivitet gäller för tillstånd om uppställning på allmän plats. Tillstånd prövas av polisen och Tekniska avdelningen. Inom vägområde (plus upp till 50 m) utanför detaljplan prövas det av länsstyrelsen och Tekniska avdelningen.

Varuexponering gör att framkomligheten för fotgängare försämras och kan innebära stora svårigheter för personer med funktionshinder, särskilt synskadade. Varje ansökan bedöms därför individuellt, om intrånget i framkomlighet för fotgängare i allmänhet och funktionshindrade i synnerhet samt för renhållningsfordon kan accepteras.

Ur tillgänglighetssynpunkt ska varor som ställs på mark avgränsas av en kant som går att känna med känselkäpp. Avgränsningen ska godkännas av Tekniska avdelningen i samband med ansökan om nyttjande av allmän platsmark.

Den typ av gatupratere som har en rund sockel anses idag vara det enda godkända skyltställ i svensk stads- och centrummiljö gentemot synskadade. För att få en mer tillgänglig och strukturerad centrummiljö kommer gatupratere endast att tillåtas i en "möbleringszon" intill husfasad. När särskilda skyltprogram tas fram kan tillstånd ges att placera "möbleringszonen" på avvikande sätt.

Gatupratere och varor ska plockas bort efter stängning.

Marshaller på offentlig plats/gata kan kräva tillstånd då de ofta placeras på ett sätt som kan utgöra fara för förbipasserande.

Kostnad för nyttjande av allmän platsmark hittar du i kommunens taxa. Vill du veta mer om gatupratere och varuskyltning, kontakta gärna oss på Tekniska avdelningen!

BYGGLOV OCH ANDRA TILLSTÅND

Hör med markägaren angående skyltning. Eventuellt finns det ett skyltprogram som ska följas. Ta också en kontakt med Samhällsbyggnadsförvaltningen för rådgivning. En så komplett och beskrivande ansökan som möjligt kortar ner handläggningstiden. Sök alltid i god tid.

Större skyltar, skyltar i känslig miljö etc. kan behöva en anmälan enligt Plan- och bygglagen för uppföljning av utförandeskedet.

Bygglovsbeslutet expedieras med avgiften för lovet enligt kommunens taxa.

Bygglov kan också sökas tidsbegränsat eller som säsongskyltning, dvs. för ett antal månader per år under ett antal år.

Inom detaljplanerat område krävs enligt Plan- och bygglagen bygglov för uppsättning av skylt, eller för väsentlig ändring av skylt.

Vad som är väsentlig ändring får bedömas från fall till fall.

Enligt nämnda lag ska skyltar dessutom vara lämpliga med hänsyn till stadsbilden. De ska ha en yttre form och färg som är lämpliga och som ger en god helhetsverkan. Skyltar ska utformas så att de inte inverkar menligt på trafiksäkerheten eller på annat sätt medför fara eller betydande olägenheter för omgivningen.

Enligt Plan- och Bygglagen sägs vidare att de byggnader som är särskilt värdefulla från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt inte får förvanskas. Detta innebär att extra hänsyn måste visas sådana byggnader.

Utanför detaljplanerat område krävs annan myndighets tillstånd. Här gäller exempelvis Väglagen och Miljöbalken. Det är Länsstyrelsen som hanterar tillståndsgivningen.

Från väghållaren, t ex en vägförening, behövs också tillstånd. Är Trafikverket väghållare ansöks tillståndet hos Länsstyrelsen. Är kommunen väghållare kontaktas Tekniska avdelningen.

Inom strandskyddat område krävs strandskyddsdispens. Ansökan ställs oftast till kommunen eller ibland till Länsstyrelsen i Uppsala län beroende på lokaliseringen av skylten.

Foto: Susanne Gustafsson

Markägarens (fastighetsägarens) insatser

Hyresgästen måste ha markägarens tillstånd för att sätta upp en skylt på byggnaden. I lagen används begreppet fastighetsägaren.

Vad kan markägaren bidra med?

- Upprätta ett skyltprogram för fastigheten som visar principer för placering och utformning. Detta skyltprogram ska godkännas av Samhällsbyggnadsnämnden.
- Medverka till att hyresgäster följer skyltprogrammet genom att skriva in detta i hyreskontraktet. I de standardkontrakt för hyra av lokal, som Sveriges Fastighetsägareförbund har upprättat, regleras detta så att hyresgästen övertar ansvaret för sina skyltar och därmed samhörig myndighetsprövning.
- Samverka med grannfastigheters ägare längs gatan för att hålla en hög kvalitet.

Tillsyn och olovlig skyltning

Det är kommunen som ansvarar för tillsyn gällande skyltar. Polisen ansvarar för tillsyne av nyttjande av allmän platsmark.

Det är markägaren som är juridiskt ansvarig för skyltning, och är den förste som kontaktas vid överträdelser. Vi rekommenderar att hyresgäster informeras om bygglovsplikten. Olovlig skyltning är ett så kallat "svartbygge" och vite kan komma utmätas enligt taxa.

I förekommande fall, utanför detaljplanerat område, kontaktas länsstyrelsen, som driver ärendet vidare.

Till vänster och nere till vänster: Exempel på felplacerad skyltning för nära vägområde.

Nere i mitten: Exempel där läsbarheten hos reklam minskar med mängden skyltar.

Nere till höger: Exempel på skyltning som inte bidrar till att stärka Skutskärs identitet och främja prägeln av gemytlig småstadskärna.

Att ansöka om bygglov för skylt

För att din ansökan ska kunna behandlas så snabbt som möjligt bör den innehålla följande:

- Ansökningsblankett med fastighetsbeteckning och adress.
- Situationsplan som visar skyltens placering, skalenligt markerad.
- Fasadritning med skyltens placering, skalenligt markerad.
- Bild eller ritning som visar skyltens budskap, utformning, färg och material samt teknisk uppbyggnad. Om skylten har belysning ska detta redovisas.
- Frihängande skylt ska måttsättas från mark till underkant.

Komplettera gärna din ansökan med foto eller fotomontage så blir bilden tydligare av hur din skylt kommer att se ut. Ansökan skickas till:

Älvkarleby kommun
Bygg- och miljöavdelningen
Box 4
814 21 Skutskär

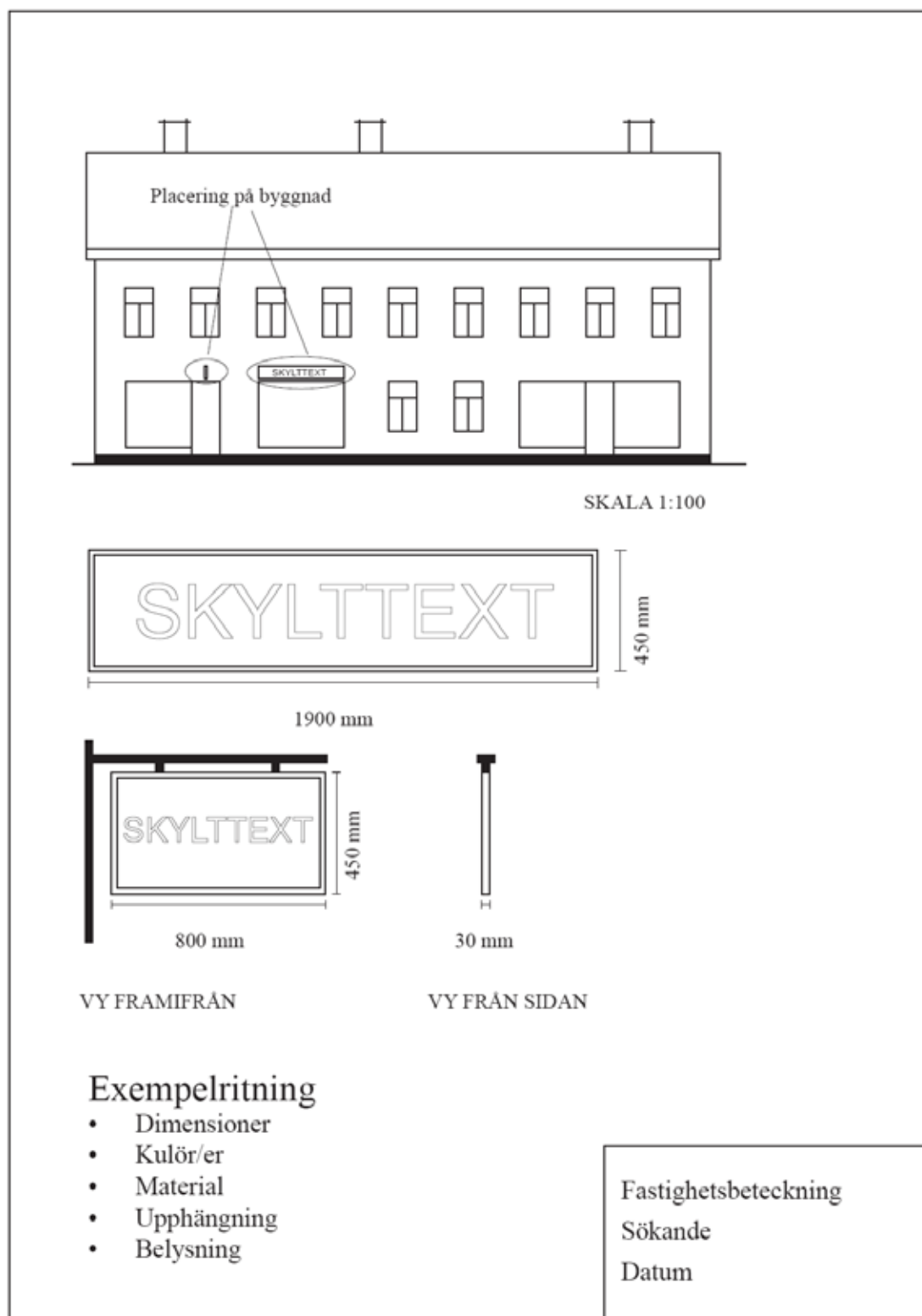
Eller med e-post till bygg.miljo@alvkarleby.se.

För att kunna sätta upp skylten krävs alltid markägarens (fastighetsägaren heter det i lagen) tillstånd.

Det kan krävas att fler tillstånd söks hos andra myndigheter. Se sid 16.

Exempel på bild som lämnas in vid ansökan om bygglov som visar skyltens utseende och placering.

LAGSTIFTNING

Plan- och bygglagen (PBL 2010:900)...

...är den lag som främst reglerar vilka krav som ställs vid uppsättande av en skylt inom detaljplanelagt område. Andra lagar som till viss del reglerar skyltning är Ordningslagen, Miljöbalken, Väglagen samt Lagen med särskilda bestämmelser om gatuhållning och skyltning.

I PBL sägs att skylt och ljusanordningar ska utformas och placeras på den avsedda marken på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till stads- och landskapsbilden, natur- och kulturvärdena på platsen och intresset av en god helhetsverkan. (2kap 6§ PBL)

Vid uppsättande av skylt skall bebyggelseområdets särskilda historiska, kulturhistoriska, miljömässiga och konstnärliga värden skyddas. Ändringar och tillägg i bebyggelsen ska göras varsamt så att befintliga karaktärsdrag respekteras och tillvaratas. (2kap 6§ PBL)

Lokalisering, placering och utformning skyltar och ljusanordningar enligt denna lag får inte ske så att skylten eller ljusanordningen kan medföra en sådan påverkan på grundvattnet eller omgivningen i övrigt som innebär fara för människors hälsa och säkerhet eller betydande olägenhet på annat sätt. (2kap 9§ PBL)

Vidare säger lagen att en skylt ska vara lämplig för sitt ändamål, ha en god form-, färg- och materialverkan, och vara tillgänglig för personer med nedsatt rörelse eller orienteringsförmåga. (8kap 1§ PBL)

Plan- och byggförordning (PBF 2011:338)

I Plan- och byggförordningen (PBF) som är kompletterande föreskrifter till PBL sägs att i områden som omfattas av en detaljplan krävs det bygglov för att sätta upp, flytta eller väsentligt ändra skyltar eller ljusanordningar.

Kommunen får besluta om undantag från krav på bygglov eller om mer långtgående krav gäller även för skyltar eller ljusanordningar.

Kommunen får i områdesbestämmelser bestämma att det krävs bygglov för att

1. sätta upp, flytta eller väsentligt ändra ljusanordningar inom ett område som ligger i närheten av en befintlig eller planerad anläggning för totalförsvaret, statlig flygplats, annan flygplats för allmänt bruk, kärnreaktor, annan kärnenergianläggning eller annan anläggning som kräver ett skydds- eller säkerhetsområde, eller
2. sätta upp, flytta eller väsentligt ändra skyltar eller ljusanordningar inom ett område som utgör en värdefull miljö.

Väglagen (1971:948)

44 § Inom ett vägområde får inte utan väghållningsmyndighetens tillstånd

1. dras elektriska ledningar, vattenledningar eller andra ledningar,
2. utföras arbeten på en redan dragen ledning.

Väghållningsmyndigheten får meddela de föreskrifter om arbetet och om rätt till upplag eller annan anordning som behövs med hänsyn till vägens bestånd, drift eller brukande.

Tillstånd enligt första stycket behövs inte när tillstånd har meddelats enligt annan lag eller författning och anmälan om arbetet har gjorts hos väghållningsmyndigheten.

Om det på grund av inträffad skada krävs skyndsam reparation av en ledning som har dragits inom ett vägområde får arbetet påbörjas utan tillstånd eller anmälan. Ledningens ägare skall i så fall snarast underrätta väghållningsmyndigheten om arbetet. Lag (1987:459).

45 § Intill ett vägområde får inte utan länsstyrelsens tillstånd

1. uppföras byggnader, göras tillbyggnader eller utföras andra anläggningar eller vidtas andra sådana åtgärder som kan vara till olägenhet för vägens bestånd, drift eller brukande,
2. finnas anbringade ljusanordningar som försämrar ljusförhållandena för trafiken på vägen.

I samband med tillstånd får länsstyrelsen meddela de föreskrifter som behövs. Ett tillstånd kan när som helst återkallas.

Bestämmelserna i första stycket gäller inte inom områden med detaljplan och inte heller i fråga om åtgärder för vilka bygglov krävs.

Om tillstånd saknas eller har återkallats får länsstyrelsen meddela beslut om att rättelse skall ske genom väghållningsmyndighetens försorg. I samband med ett sådant beslut får länsstyrelsen meddelade föreskrifter som behövs. Lag (1987:459).

46 § Inom ett avstånd av 50 meter från ett vägområde får inte utan länsstyrelsens tillstånd skyltar eller därmed jämförliga anordningar för reklam, propaganda eller liknande ändamål finnas uppsatta utomhus.

I samband med tillstånd får länsstyrelsen meddela de föreskrifter som behövs med hänsyn till trafiksäkerheten.

Bestämmelserna i första stycket gäller inte

1. inom områden med detaljplan eller
2. för sådana anordningar som är uppsatta på byggnader för upplysning om affärsrörelse eller annan verksamhet på stället eller
3. för anslagstavlor för meddelanden som rör kommunala angelägenheter, föreningsammans träden, auktioner eller dylikt,
4. åtgärder för vilka bygglov krävs. Lag (1991:605).

47 § Inom ett avstånd av tolv meter från ett vägområde får inte utan länsstyrelsens tillstånd uppföras byggnader, göras tillbyggnader eller utföras andra anläggningar eller vidtas andra sådana åtgärder som kan inverka menligt på trafiksäkerheten. Länsstyrelsen kan, om det är nödvändigt med hänsyn till trafiksäkerheten, föreskriva att avståndet ökas, dock högst till 50 meter.

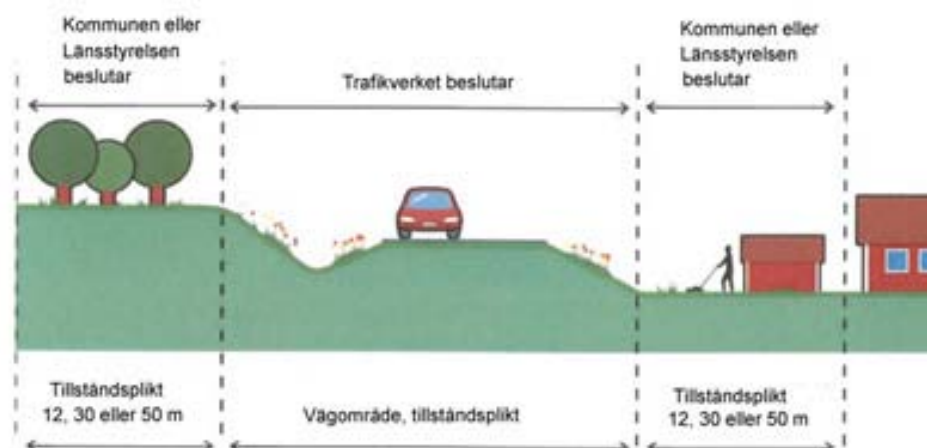
Vid korsning i samma plan mellan en allmän väg och en

1. annan allmän väg,
2. enskild väg som i större utsträckning används av allmänheten för trafik,
3. järnväg,
4. spårväg får inte utan länsstyrelsens tillstånd uppföras byggnader, göras tillbyggnader eller utföras andra anläggningar eller vidtas andra sådana åtgärder som kan inverka menligt på trafiksäkerheten. Tillstånd krävs inte för åtgärder som skall utföras utanför i första stycket angivet område och utanför de rätta sammanbindningslinjerna mellan punkter, som är belägna i de korsande vägarnas mittlinjer 75 meter från korsningen.

I samband med tillstånd får länsstyrelsen meddela de föreskrifter som behövs.

Bestämmelserna i första och andra styckena om krav på tillstånd av länsstyrelsen gäller inte inom områden med detaljplan. De gäller inte heller i fråga om åtgärder för vilka bygglov krävs. Lag (1987:459).

Illustration: trafikverket.se

Lag med särskilda bestämmelser om gaturenhållning och skyltning (1998:814)

5 § Skyltar varigenom allmänheten avvisas från ett visst område, som är av betydelse för friluftslivet, får inte finnas uppsatta utan tillstånd av kommunal myndighet. Tillstånd behövs dock inte om det är uppenbart att allmänheten inte får färdas fritt inom området eller att skylten är behörig av något annat skäl.

6 § Tavla, skylt, inskrift eller därmed jämförlig anordning för reklam, propaganda eller liknande ändamål får inte finnas varaktigt uppsatt utomhus utan tillstånd av regeringen eller statlig eller kommunal myndighet som regeringen bestämmer.

7 § Vad som sägs i 6 § gäller inte anordning som informerar om affärsrörelse eller annan verksamhet på platsen eller anslagstavla för meddelanden om kommunala angelägenheter, föreningssammanträden, auktioner eller liknande. Den som vill sätta upp en sådan anordning eller anslagstavla får dock söka tillstånd till det hos den myndighet som avses i 6 §.

8 § En sådan anordning eller anslagstavla som avses i 7 § får inte finnas uppsatt om den är uppenbart vanprydande.

9 § Affisch eller annan tillfällig anordning utomhus för reklam, propaganda eller liknande ändamål skall i andra fall än som avses i 7 § tas bort av den som ansvarar för anordningen inom fyra veckor efter uppsättandet, om inte den myndighet som avses i 6 § har medgett annat.

10 § Bestämmelserna i 6-9 §§ gäller inte anordningar inom vägområde eller för vilka bygglov krävs eller har lämnats. Bestämmelserna gäller inte heller sådana åtgärder avseende skyltar och ljusanordningar som inte kräver bygglov efter beslut enligt 9 kap. 7 § första stycket plan- och bygglagen (2010:900)

